

Výroční zpráva za rok 2015

Česká komise pro UNESCO

Vznik: usnesením vlády č. 299 z 1. 6. 1994

Statut: poslední aktualizace 29. března 2013

Členské státy Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu dle Článku VII Ústavy UNESCO zřizují ve svých zemích národní komise, které mají úlohu spojovacího orgánu pro všechny otázky, které UNESCO zajímají. Vzhledem k mezinárodně vžitému termínu „komise“ nebyl název tohoto poradního pracovního orgánu vlády (PPOV) změněn na „radu“, ačkoliv se jedná o PPOV s časově neomezenou působností.

I. Předseda a členové

V souladu se Statutem České komise pro UNESCO (dále jen „Statut“) schváleným usnesením vlády č. 299 ze dne 1. června 1994, v platném znění, je funkční období pro členy České komise pro UNESCO (dále jen „Komise“) čtyřleté. Členové jsou jmenováni ministrem zahraničních věcí s přihlédnutím k zajištění vyváženého zastoupení institucí odpovídajícího hlavním programovým oblastem UNESCO, a to zejména na základě návrhů příslušných ministerstev a zainteresovaných institucí aktivně se podílejících na plnění programů UNESCO.

Na podzim 2015 skončil čtyřletý mandát členů Komise a ke dni 1. prosince 2015 jmenoval ministr zahraničních věcí nové členy. Ke dni 31. prosince 2014 se Komise skládala z 58 členů – 7 zástupců ministerstev, 35 zástupců významných institucí, 15 expertů jmenovaných ad personam a vedoucího tajemníka. Seznam členů Komise k 31.12. 2015 je uveden v příloze III.

Do funkce předsedy Komise byl opětovně jmenován s platností od 30. prosince 2015 Mgr. Petr Gazdík, místopředseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Ke stejnému datu byla jmenována Mgr. Veronika Stromšíková, ředitelka Odboru OSN Ministerstva zahraničních věcí, první místopředsedkyně Komise, a Mgr. Michal Beneš, CSc. byl jmenován do funkce druhého místopředsedy.

Komise rozhodla o zřízení 3 odborných sekcí:

1. Sekce pro vzdělávání, vědu a informatiku
2. Sekce pro kulturu a komunikace
3. Sekce pro životní prostředí

II. Zaměstnanci Sekretariátu České komise pro UNESCO

Sekretariát České komise pro UNESCO (dále jen „SČK“) je dle Statutu Komise organizační součástí Ministerstva zahraničních věcí. SČK je od 1. listopadu 2003 začleněn do Odboru OSN MZV.

SČK byl ke dni 31. prosince 2015 tvořen následujícími pracovníky: JUDr. Karel Komárek, vedoucí tajemník a Ing. Šárka Ponroy Vamberová, tajemnice. Místo sekretářky-hospodářky bylo od listopadu 2015 dočasně neobsazeno.

V SČK v průběhu roku 2015 nepůsobili na rozdíl od předcházejících let externí pracovníci.

III. Přehled činnosti České komise pro UNESCO

Poslední aktualizace Statutu a Jednacího řádu

Činnost České komise pro UNESCO upravuje Statut a Jednací řád. Platné znění Statutu Komise bylo schváleno na základě zmocnění daného usnesením vlády č. 299 ze dne 1. června 1994 ministrem zahraničních věcí dne 29. března 2013. Jednací řád Komise, který stanovuje pravidla pro zasedání Komise, Výkonného výboru a odborných sekcí Komise, byl schválen ministrem zahraničních věcí dne 10. září 2010 v souladu s článkem IX., odst. 1 novelizovaného Statutu Komise. V průběhu roku 2015 byl aktualizován seznam institucí zastoupených v České komisi pro UNESCO, který schválil ministr zahraničních věcí v souladu s článkem III odstavce 1b) Statutu České komise pro UNESCO dne 28. července 2015.

Doplněna byla pravidla pro udělování záštít a loga České komise pro UNESCO zařazením možnosti udělit speciální logo při příležitosti 70. výročí vzniku UNESCO.

Zasedání Komise

V roce 2015 se v souladu se Statutem uskutečnila dvě řádná plenární zasedání Komise. Mimořádné zasedání Komise nebylo svoláno. Zasedání Komise připravoval její Výkonný výbor ve spolupráci s SČK.

Komise na svém zasedání dne 24. dubna 2015 vzala na vědomí zprávu o činnosti za první čtvrtletí. Mezi další hlavní body patřily informace o 196. zasedání Výkonné rady UNESCO a informace o ustavení evropské sítě národních komisí UNESCO.

Dne 17. prosince 2015 se Komise sešla poprvé v obnoveném složení. Komise schválila vytvoření 3 pracovních sekcí a navrhla jejich předsedy. Hlavním substantivním bodem byla informace o průběhu a výsledcích 38. zasedání Generální konference UNESCO a informace o výročním setkání přidružených škol UNESCO (ASPnet) v Ostravě-Porubě.

Zasedání Výkonného výboru Komise

Výkonný výbor Komise (dále jen „Výkonný výbor“), složený ze zástupců ministerstev a předsedů jednotlivých sekcí, zasedal během roku 2015 celkem třikrát (26. března, 25. června a 17. září 2015) a zabýval se zejména:

- Přípravou plenárních zasedání České komise pro UNESCO;
- Přípravou a účastí na 196. a 197. zasedání Výkonné rady UNESCO;
- Přípravou a účastí na 38. zasedání Generální konference UNESCO;
- Plněním Programu a rozpočtu UNESCO na probíhající období 2014-2017 (37 C/5)
- Projednáním možných kandidatur ČR do orgánů UNESCO a orgánů zřízených mezinárodními smlouvami, jejichž je UNESCO deponitářem;
- Operativní spoluprací se Stálou delegací ČR při UNESCO;
- Oslavami 70. výročí vzniku UNESCO;
- Projednáním žádostí o udělení morálních záštít Komise nad projekty z oblasti školství, vědy a kultury.

Zasedání odborných sekcí a pracovních skupin

V průběhu roku 2015 velmi aktivně pracovala **sekce pro kulturu**, která se sešla celkem čtyřikrát (7.1., 5.3., 29.4., a 24.6.). Rovněž proběhlo zasedání **sekce pro výchovu, vědu a informatiku** (17.2.) a **sekce pro životní prostředí** (19.2.). Sekce se zaměřily zejména na plnění programů UNESCO v oblasti své působnosti, přípravy oslav 70. výročí založení UNESCO a aktualizaci seznamu institucí zastoupených v České komisi pro UNESCO. Sekce pro kulturu věnovala velkou pozornost též přípravě semináře k problematice ničení kulturního dědictví Sýrie a Iráku a nedovolenému vývozu kulturních statků z těchto zemí. Vybraní členové sekce se také na expertní úrovni věnovali návrhům právních instrumentů připravovaných k projednání Generální konferencí UNESCO v r. 2015.

V roce 2015 se dvakrát (8.1. a 13.5.) sešla **otevřená pracovní skupina klíčových pracovišť k programu UNESCO „Paměť světa“** zaměřeného na ochranu dokumentárního dědictví, jejímiž členy jsou zástupci resortů (MK ČR, MV ČR, MZV ČR) a významných institucí, jako jsou archivy, muzea, univerzity, knihovny atd. Účelem schůzek bylo projednat případné návrhy nominací nejvýznamnějších písemných, zvukových, filmových aj. dokumentů do Světového registru Paměť světa, v němž je ČR slabě zastoupena, ač dokumentární dědictví mezinárodního významu uchovávané na jejím území je velmi bohaté, a koordinovat další postup při předkládání konkrétních nominací a to jak Českou republikou samostatně, tak společně s jinými státy. Otevřená pracovní skupina se také expertně vyjádřila k právnímu

instrumentu k zachování dokumentárního dědictví, který byl určen k projednání Generální konferencí v r. 2015.

Akce pořádané Českou komisí pro UNESCO

SČK pokračoval v koordinaci činnosti **české sítě Přidružených škol UNESCO**, jež jsou známy pod zkratkou ASPnet (*UNESCO Associated Schools Project Network*). Zástupci přidružených škol UNESCO se ve dnech 21. – 22. září 2015 sešli na celostátním Setkání přidružených škol UNESCO, jehož hostitelem bylo Gymnázium Olgy Havlové v Ostravě-Porubě. Slavnostního zahájení se zúčastnil předseda Komise Mgr. Petr Gazdík a zástupci Severomoravského kraje. Setkání bylo zaměřeno na problematiku lidských práv.

Česká komise pro UNESCO ve spolupráci s Českým komitétem Modrého štítu a Českým výborem ICOM 23. září 2015 v prostorách Ministerstva zahraničních věcí ČR **uspořádala seminář o opatřeních k zamezení nedovoleného vývozu památek z Iráku a Sýrie**. Desítky odborníků sdílela své poznatky právní, mezinárodně politické, umělecké i muzeologické a archeologické s dalšími kolegy. Na seminář dorazila i desítky studentů z Katedry UNESCO pro muzeologii a světové dědictví při Masarykově univerzitě v Brně, z nichž dva přednesli zprávu o svých zkušenostech z Jordánska a Saúdské Arábie. Zástupce policejního prezidia vyslovil přání prohloubit spolupráci s odborníky, kteří by mohli školit české policisty v této oblasti.

Příprava nominací na Seznam světového dědictví UNESCO – rok 2015

V rámci posuzování nominace „**Hornické kulturní krajiny Erzgebirge/Krušnohoří**“ se v roce 2015 uskutečnila hodnotící mise expertů ICOMOS, poradního orgánu Centra světového dědictví UNESCO, po všech komponentách tvořících společnou sasko-českou nominaci. Byly zodpovězeny dodatečné otázky týkající se nominace a na sklonku roku proběhlo jednání zástupců Německa a ČR s tzv. panelem expertů ICOMOS nad nominací.

Nadále pak pokračovala příprava **nadnárodní sériové nominace významných evropských lázeňských měst**, jejichž vývoj vyvrcholil od konce 18. stol. do prvních desetiletí 20. stol. (za ČR Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Luhačovice). Do nominace je kromě ČR zapojena Belgie, Francie, Itálie, Německo, Rakousko a Velká Británie. Byla vypracována první verze komparativní analýzy, která po své finalizaci na jaře 2016 určí konečný počet lázeňských měst, která splňují náročná kritéria výběru do výše zmíněné série, a prokazují přispění k výjimečné světové hodnotě série.

Rovněž pokračovala příprava slovinsko-české nominace „**Nadčasové humanistické architektury Jože Plečnika v Lublani a Praze**“. Českou stranu v této sérii reprezentuje kostel Nejsvětějšího Srdce Páně na pražských Vinohradech. Na začátku roku 2015 byla oběma stranami předložena přihláška na Indikativní seznam, což je nezbytná podmínka předložení samotné nominace. Na jaře 2015 se v Praze uskutečnilo odborné kolokvium nad Plečnikovým dílem a materiály, které byly na kolokviu diskutovány, významně přispějí ke zpracování nominační dokumentace, na které obě strany intenzivně pracují.

Významný posun zaznamenala v roce 2015 i nominace „**Žatce, města chmele**“, která by měla být připravena k předložení Centru světového dědictví v září 2016.

Další aktivity

Na jaře roku 2015 byla Sekretariátu UNESCO předložena společná **nadnárodní nominace českého a slovenského loutkářství pro zápis na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví**, na které obě země intenzivně spolupracovaly. Výbor pro zachování nemateriálního kulturního dědictví bude o jejím případném zápisu rozhodovat na podzim roku 2016. V roce 2015 pokračovalo péčí MK etablování národního Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury, který je zřízen podle Úmluvy o zachování

nemateriálního kulturního dědictví, a je, mimo jiné, „zásobárnou“ jevů, které by eventuálně mohly být nominovány na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví.

V roce 2015 také ČR vypracovala a v řádném termínu předložila Sekretariátu UNESCO první **periodickou zprávu o naplňování Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví a o stavu prvků zapsaných na Reprezentativním seznamu UNESCO**. Tento velmi důležitý dokument mapuje situaci v oblasti zachování nemateriálního kulturního dědictví v ČR a bude se aktualizovat každých šest let.

Do prestižního **Světového registru dokumentárního dědictví Paměť světa UNESCO** byla **zapsána v říjnu 2015 společná česko-francouzská nominace „Světelných pantomim Emila Reynauda“**, jejíž českou část připravilo Národní technické muzeum ve spolupráci s Ministerstvem kultury.

Stejně tak uspěla **polská nominace** k zápisu **Archivního materiálu Českých bratří**, který je uložený v Poznani.

V průběhu celého roku 2015 probíhala dlouhodobá spolupráce SČK s Klubem ekologické výchovy (KEV). KEV, který sdružuje na 250 škol, vede specializační projekty a spolupracuje s MŽP na implementaci Strategického rámce ČR pro udržitelný rozvoj. Již tradičně se 5. června 2015 při příležitosti mezinárodního dne životního prostředí v budově Černínského paláce Ministerstva zahraničních věcí vyhlásily **výsledky 18. ročníku výtvarné a 13. ročníku literární soutěže**. Soutěž pořádal již tradičně KEV ve spolupráci se Zeleným křížem ČR a Komisí.

Pokračovala spolupráce s firmou L'Oréal v rámci programu partnerství s UNESCO s názvem **„Ženy ve vědě“**. Tento stipendijní projekt probíhal za odborné spolupráce s AV ČR, jež představuje hlavního partnera projektu. V rámci 10. ročníku tohoto stipendijního projektu byla udělena 2 stipendia ve výši 250 000,- Kč následujícím vědkyním:

- Prof. RNDr. Eva Matalová, Ph.D.
- RNDr. Eva Schmoranzarová

Poskytnutí finančních dotací z rozpočtu UNESCO

V roce 2015 byl úspěšně ukončen v **Průhonickém parku** (od roku 2010 součást památky Historické centrum města Prahy) **projekt na odstranění škod způsobených povodněmi** v roce 2013. Na tento projekt přispělo UNESCO z Fondu světového dědictví celkovou částkou ve výši 75.000,- USD.

Záštity České komise pro UNESCO

Další formou podpory zapojení ČR do plnění programu UNESCO představuje přebírání a udělování morálních záštít Komisí nad neziskovými projekty, jejichž cíle přímo souvisejí s programem UNESCO a s naplňováním ustanovení obsažených v úmluvách, doporučeních a rezolucích UNESCO. **V roce 2015 převzala Komise záštitu nad 24 projekty** uvedenými níže v pořadí jejich schválení.

1. Výstava „Poznej světové dědictví UNESCO 2015“, vybraná města v ČR, v průběhu roku (MEDIA IN)
2. Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby, vybraná místa v ČR, 23.-31.5. 2015 (NIPOS)
3. 16. ročník mezinárodního hudebního festivalu „Letní slavnosti staré hudby“, Praha, 13.7.-6.8. 2015 (Collegium Marianum)
4. Festival „Hudba v zahradách a zámku Kroměříž – 16. ročník“, Kroměříž, 21.6.-8.8. 2015 (město Kroměříž)

5. „Záchrana a prezentace lidového kulturního dědictví Českomoravského pomezí“, Českomoravské pomezí - Vysoké Mýto, Litomyšl, Polička, Svitavy, Moravská Třebová, 2015 -2019 (Spolek archaických nadšenců)
 6. „26. Festival Forfest Czech Republic 2015“, Mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením, Kroměříž, Olomouc, Brno, Bratislava, 10.4.-25.10. 2015 (Umělecká iniciativa – Artistic Initiative Kroměříž)
 7. Publikace „Hrady, zámky a tvrze, které přežily rok 2000“ - kraj Vysočina, průběh roku 2015 (Herbia s.r.o.)
 8. „43. Mezinárodní výtvarná výstava Lidice“, Památník Lidice – Lidická galerie a další místa v ČR i zahraničí, 31.5.-31.10. 2015 (Památník Lidice)
 9. „Jičín město pohádky“, Jičín a okolí, 9. - 13.9. 2015 (Nadační fond Jičín – město pohádky)
 10. „30. setkání vodohospodářů v Kutné Hoře“, Kutná Hora, 26.-27.5. 2015 (Sdružení vodohospodářů České republiky, oblast Kutná Hora)
 11. „110 let měření na Observatoři Milešovka“, Observatoř Milešovka, 3.-6.9. 2015 (Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i.)
 12. Festival „Architecture Week Praha 2015“, Praha, 17.8.-18.10. 2015 (Czech Architecture Week s.r.o.)
 13. Časopis „Quo vadis, scientia?“ ČR, přelom 2015/16 (Comenium o.p.s.)
 14. Mezinárodní konference „Management statků světového dědictví: rizikové faktory“, Praha, 19.- 20.11. 2015 (Národní památkový ústav)
 15. „9. ročník Mezinárodní soutěže Zdeňka Fibicha v interpretaci melodramu“, Praha, 30.10.- 1.11. 2015 a 28.10.-30.10. 2016 (Společnost Zdeňka Fibicha, o.s.)
 16. „18. ročník Mezinárodního festivalu koncertního melodramu“, Praha, 18.10.-13.12.2015 (Společnost Zdeňka Fibicha, o.s.)
 17. Konference „Přítalové povodně – příčiny, průběh, následky, varování a poučení“, Praha, 2.12. 2015 (Ústav pro hydrodynamiku AV ČR, v.v.i.)
 18. „41. ročník Mezinárodního filmového festivalu o životním prostředí, přírodním a kulturním dědictví EKOFILM 2015“, Brno, 3.-5.12. 2015 (Key promotion, s.r.o.)
 19. „Postgraduální kurz polymerní vědy“, Praha, 1.10. 2015 - 31.7. 2016 (Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i.)
 20. „Setkání Komory edukačních pracovníků Rady galerií ČR“ a odborný workshop „Vzdělávací obsahy uměleckých oborů jako východisko pro tvorbu edukativních muzeí a galerií“, Praha, 19.11. 2015 (Galerie hl. m. Prahy)
 21. Mezinárodní festival divadelních škol „Setkání/Encounter 2016“, Brno, 12.-16.4. 2016 (DIFA JAMU)
 22. „36. Národní soutěž a výstava amatérské fotografie 2016“, Svitavy, Liberec, Turnov, Slovensko, 14.5.-10.6. 2016 Svitavy, následně další města (NIPOS a Svaz českých fotografů)
 23. „20. výročí AFS v České republice – Oslavy dobrovolnictví, lidské odvahy a mezikulturního vzdělávání v ČR“, Praha, 8.-9.4. 2016 (AFS Mezikulturní programy, o.p.s.)
 24. „Předlice sobě 11“, Ústí nad Labem, duben – prosinec 2016 (ZŠ Ústí nad Labem)
- Petr Gazdík udělil **osobní záštitu předsedy Komise** nad projektem „Navalis 2015“, který uspořádala společnost Pražské Benátky ve spolupráci s Muzeem Karlova mostu dne 15. května 2015 na Alšově nábřeží v Praze.

Spolupracující státní a nestátní organizace

Většina členů Komise zastupuje určitou organizaci spojenou s aktivitami UNESCO v České republice, členové *ad personam* jsou rovněž činní v prioritních oblastech působnosti UNESCO (viz příloha se seznamem členů Komise).

Komise dále spolupracovala například s Akademií věd (AV) ČR, včetně Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, s Českou geologickou službou, Českým národním výborem pro Mezinárodní hydrologický program UNESCO (IHP), Českým národním výborem pro program Člověk a biosféra (MAB), Klubem UNESCO v Kroměříži a dalšími institucemi, jakož i řadou nevládních organizací, právnických i fyzických osob.

IV. Výstupy

V roce 2015 předložila Komise vládě ČR Výroční zprávu za rok 2014. Komise se aktivně podílela na přípravě materiálu pro vládu – Obeslání 38. zasedání Generální konference UNESCO. V relaci k Sekretariátu UNESCO v Paříži byly v roce 2015 odeslány potřebné výstupy – jedná se např. o bilanční zprávu Komise za rok 2014, stanoviska ke strategickým a normotvorným dokumentům, nominace na ceny a stipendia UNESCO, odpovědi na nabídku vládních stipendií ČR pro studenty z rozvojových zemí a na dotazníky Sekretariátu UNESCO apod.

Komise sama nedisponuje prostředky pro vlastní publikační činnost, její prezentace na internetu je součástí webových stránek MZV ČR¹. Kromě toho má česká síť Přidružených škol UNESCO (ASPnet) samostatné webové stránky². V roce 2015 zprovoznil Sekretariát Komise vlastní facebook.

V. Rozdělení dotací

Komise se na rozdělování dotací ze státního rozpočtu nepodílí.

VI. Zahraničí

Zasedání orgánů UNESCO

Nejdůležitější zahraniční akcí v roce 2015 bylo 38. zasedání Generální konference UNESCO. Pokračovalo členství ČR ve Výkonné radě UNESCO, delegace ČR se zúčastnila jejího 196. a 197. zasedání. Členové Komise se rovněž v průběhu celého roku 2015 účastnili zasedání dalších výborů a orgánů UNESCO a mezivládních výborů zřízených mezinárodními úmluvami, jejichž deponitářem je generální ředitelka UNESCO.

38. zasedání Generální konference UNESCO (GK) proběhlo ve dnech 3.-18. listopadu 2015 v Paříži. Delegaci České republiky vedl ministr kultury Daniel Herman. Zasedání schválilo mírný nárůst rozpočtu organizace na další dva roky, ovšem bez růstu povinných příspěvků členských zemí, a projednalo hlavní priority v jednotlivých oblastech (vzdělávání, přírodní a společenské vědy, kultura, komunikace a informace). GK přijala dva nové normativní dokumenty, do jejichž přípravy se ČR aktivně zapojila, a sice velmi potřebné Doporučení o ochraně a podpoře muzeí a sbírek a Doporučení o ochraně a zpřístupnění dokumentárního dědictví, včetně numerického. Zasedání dále schválilo revizi dalších tří

¹ http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/multilateralni_spoluprace/unesco/index.html

² <http://www.skoly-unesco.cz/>

dokumentů - Doporučení o vzdělávání dospělých, Doporučení týkající se odborného a technického školství a Mezinárodní charty o tělesné výchově a sportu.

Schváleno bylo zařazení 700. výročí narození Karla IV. mezi významná výročí UNESCO na léta 2016-2017.

Všech 195 členských států UNESCO v Paříži také schválilo vznik nové globální sítě geoparků UNESCO („UNESCO Global Geoparks“). Geoparkem UNESCO se stal Geopark Český ráj.

ČR byla na 38. GK zvolena do Mezivládní rady Mezinárodního programu pro rozvoj komunikace (IPDC); Výkonného výboru pro mezinárodní kampaň za vytvoření Muzea Núbie a Asuánu a Národního muzea egyptské civilizace v Káhiře (NUBIA), kam jsme byli znovuzvoleni; a do Výboru pro sídlo UNESCO.

Ve dnech 16.-17.11. 2015 proběhly oslavy 70. výročí založení organizace. Na fóru, konané bezprostředně po teroristických útocích v Paříži, vystoupilo několik hlav států včetně francouzského prezidenta F. Hollanda.

Na programu **196. zasedání Výkonné rady UNESCO** (Paříž, 8. - 23. dubna 2015) byla především reformní agenda a návrh rozpočtu na 2016 – 2017. Rada se dále zabývala agendou post-2015 v oblastech působnosti UNESCO, výročími UNESCO, Globální iniciativou UNESCO ke geoparkům, tzv. palestinskými rezolucemi, situací v Autonomní republice Krymu či ochranou kulturních památek v krizových oblastech, zejména v Iráku a Sýrii.

Na programu **197. zasedání Výkonné rady**, které proběhlo ve dnech 7. - 22. října 2015, byly zejména otázky spojené s přípravou nadcházejícího zasedání Generální konference.

Na obou zasedáních Výkonné rady reprezentovali ČR zástupci Stálé delegace ČR při UNESCO, Sekretariátu ČK pro UNESCO a gesčně příslušných resortů MK a MŠMT. Na obou zasedáních Výkonné rady v roce 2015 předsedala ČR jednání Výboru pro konvence a doporučení (CRE) a Pracovní skupině k metodám práce CRE.

Dne 27. března 2015 se v Paříži konalo **zasedání Výkonného výboru pro mezinárodní kampaň za vytvoření Muzea Núbie a Asuánu a Národního muzea egyptské civilizace (NMEC) v Káhiře**. Jednání se za ČR zúčastnil prof. PhDr. Miroslav Verner, DrSc. Předmětem zasedání byla zpráva o aktuálním stavu příprav Muzea Núbie a NMEC, které byly zpožděny v důsledku událostí po revoluci v Egyptě v r. 2011. Projednávaly se odborné, technické a finanční aspekty jednotlivých projektů, zejména pak konkrétní formy pomoci (školení, expertízy), kterou by v nadcházejících letech k jejich završení mělo poskytnout UNESCO. Na závěr zasedání byly přijaty závěrečné texty týkající se NMEC a Muzea Núbie, úkoly egyptské strany a UNESCO, financování či přípravy auditu.

Dne 15. prosince 2015 se uskutečnilo 190. zasedání Výboru pro sídlo UNESCO, jehož se poprvé zúčastnil též zástupce ČR jako nový člen. ČR byla zvolena do Byra tohoto Výboru.

V roce 2015 pokračovalo členství ČR v Mezivládní radě Mezinárodního programu pro společenskou transformaci (MOST).

Spolupráce národních komisí pro UNESCO

Ustavující **zasedání sítě evropských národních komisí pro UNESCO** proběhlo ve dnech 4. - 5. února 2015 v Bonnu. Zasedání rozhodlo vytvořit síť evropských národních komisí pro UNESCO, jejímiž členy budou členské země EU, kandidátské země EU a země EFTA. Celkem se jedná o 37 národních komisí. Cílem sítě je posílit spolupráci zúčastněných národních komisí a napomoci realizaci společných projektů. První společnou akcí v programové oblasti bude „Arts Education Project“ – vytvoření sítě zainteresovaných institucí v oblasti výchovy k umění. Pro další fungování sítě bude klíčové urychlené spuštění

webové stránky a její maximální využívání ke komunikaci. Příští zasedání proběhne počátkem roku 2016 v Polsku.

Národní komise pro UNESCO Polska, Německa a Rakouska uspořádaly ve dnech 11. - 12. září 2015 ve Varšavě **seminář o vědě o udržitelnosti ve střední a východní Evropě**. Seminář přijal „Statement of Commitment“, který podepsali zástupci zúčastněných odborných institucí. Českou republiku na akci zastupovali RNDr. Jana Dlouhá z Centra pro otázky životního prostředí UK a Jiří Nantl ze Středoevropského technologického institutu.

Zasedání smluvních orgánů

Ve dnech 10. - 12. června 2015 se uskutečnilo **5. zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o podpoře a ochraně rozmanitosti kulturních projevů** z roku 2005, na kterém zaznamenala ČR velký úspěch, když byla zvolena do mezivládního výboru této Úmluvy. Na jednání se dále projednávaly periodické zprávy smluvních stran, revize čl. 9 Prováděcí směrnice, zprávy k čl. 16 a 21 Úmluvy, otázky digitálních technologií, a další. Na jednání zastupovala ČR Ing. Pavla Petrová, ředitelka Institutu umění – Divadelního ústavu a Mgr. Kateřina Stárková z Ministerstva kultury.

Ve dnech 18. – 20. května 2015 se uskutečnilo **3. zasedání smluvních stran Úmluvy UNESCO o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků**. ČR byla zastoupena PhDr. Magdou Němcovou a Mgr. Ditou Limovou z Ministerstva kultury. Na zasedání byla prezentována zpráva o činnosti Subsidiárního výboru Úmluvy 1970, a především konsensuálně přijata Prováděcí směrnice k Úmluvě. Byla rovněž připomenuta povinnost členských států reagovat na Rezoluci Rady bezpečnosti č. 2199 (2015), která se týká též obchodování s iráckými a syrskými kulturními statky.

Ve dnech 28. června – 8. července 2015 se v Bonnu konalo **39. zasedání Výboru pro světové dědictví**, kterého se zúčastnila i delegace ČR z Ministerstva kultury, Národního památkového ústavu a Magistrátu hl. m. Prahy. Kromě projednávání nominací na Seznam světového dědictví přijal výbor i novelizované znění Prováděcí směrnice k Úmluvě o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví.

Na **20. shromáždění smluvních stran Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví** v listopadu 2015 bylo zvoleno nové složení prestižního 21 členného Výboru pro světové dědictví. Nový volební systém, přijatý Prvním mimořádným shromážděním smluvních stran na podzim 2014, zajistil v převážné části volebních skupin bezproblémový průběh voleb a zejména umožnil větší zastoupení afrických zemí. Zasedání, které rovněž projednalo stav Fondu světového dědictví a příspěvků do něj a naplňování závěrů Externího auditu k činnosti Výboru, se zúčastnila Dita Limová z Ministerstva kultury.

Na konci listopadu 2015 proběhlo rovněž **10. zasedání mezivládního Výboru pro zachování nemateriálního kulturního dědictví (Namibie, 30. 11. – 4. 12.)**, které mělo na programu zejména zápis nominací na příslušné seznamy úmluvy, projednání periodických zpráv smluvních států o plnění úmluvy, informace o příspěvcích do Fondu nemateriálního kulturního dědictví, vyhodnocení plnění předchozích rozhodnutí Výboru ve vztahu k zapisování prvků do všech mechanismů úmluvy a další. Za ČR se zúčastnila PhDr. Vlasta Ondrušová z NÚLK. Ve volbách do dvanáctičlenného Evaluačního orgánu, který hodnotí po odborné stránce nominace do světových seznamů nemateriálního dědictví, zřízených podle této úmluvy, byla v kompetitivní volbě zvolena za nevládní akreditované organizace Česká národopisná společnost, což je mimořádný úspěch této odborné organizace a potvrzuje pozici ČR jako na mezinárodní úrovni uznávaného partnera v oblasti zachování nemateriálního kulturního dědictví.

Ve dnech 13. – 17. prosince 2015 se v sídle UNESCO konalo **9. zasedání Mezivládního výboru pro ochranu a podporu rozmanitosti kulturních projevů**. Hlavními body jednání bylo představení nových periodických zpráv, implementace a dopady článků 16 (Zvláštní

výhody pro rozvojové země) a 21 (Mezinárodní konzultace a spolupráce) Úmluvy jakožto dvou nejdůležitějších článků a příprava prováděcí směrnice k digitálním záležitostem. Na zasedání byla prezentována Zpráva o naplňování Úmluvy 2005 u příležitosti jejího desetiletého výročí. Zasedání se zúčastnila delegace ČR již jako nově zvolený člen.

Na 6. zasedání smluvních stran Druhého Protokolu (1999) Haagské úmluvy na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu (1954) dne 8. prosince 2015 v pařížském sídle UNESCO byla Česká republika v náročném kompetitivní volbě zvolena do Výboru na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu na následující čtyřleté období. Na celkem šest letos uvolňovaných míst v dvanáctičlenném orgánu bylo devět kandidátů. Úspěšné zvolení bylo výsledkem aktivní volební kampaně vedené Stálou delegací ČR při UNESCO a MZV a je oceněním dlouhodobého zapojení našich expertů do této agendy a dokumentuje dobré postavení ČR v UNESCO.

Samotné zasedání Výboru proběhlo ve dnech 10. – 11. prosince 2015. Jednání se zúčastnili delegáti Ministerstva kultury již jako řádní členové.

Další důležitá zasedání

V únoru 2015 se uskutečnila v Kambodži **Světová konference o kultuře a cestovním ruchu na téma „Budování nového partnerství“**, které se zúčastnili zástupci Ministerstva kultury. Vedoucí delegací členských států (zpravidla ministři pro cestovní ruch nebo kultury) a zástupci UNESCO, Aliance civilizací OSN, regionálních organizací, akademické sféry, soukromého sektoru, institucí činných v oblasti kultury a cestovního ruchu a nevládních organizací přijali při této příležitosti **Deklaraci ze Siem Reap** na rozvoj udržitelného cestovního ruchu a lepší péči o navštěvované kulturní památky.

Ve dnech 19. – 20. února 2015 proběhla v sídle UNESCO v Paříži **regionální ministerská konference o vzdělávání Post – 2015**. Zúčastnily se jí členské státy z východní a západní Evropy a severní Ameriky. ČR byla zastoupena Mgr. Jaroslavem Fidrmucem, náměstkem MŠMT pro vzdělávání a regionální spolupráci. Rok 2015 byl cílovým termínem pro dosažení šesti cílů programu Vzdělání pro všechny, jakož i relevantních rozvojových cílů tisíciletí. Regionální ministerská konference tak sloužila jako diskuse o budoucím programu jednání v oblasti vzdělávání, které vyvrcholí na Světovém fóru o vzdělání (WEF) v květnu 2015 v Korejské republice.

Ve dnech 3. – 4. března 2015 se v sídle UNESCO v Paříži konala **mezinárodní konference „Connecting the Dot**, která se zabývala prvním návrhem komplexní studie k otázkám souvisejícím s internetem. Akce se zúčastnili zástupci vlád, občanské společnosti, akademické obce, soukromého sektoru, technické komunity a mezivládních organizací. ČR byla reprezentována prostřednictvím SD ČR při UNESCO.

Ve dnech 21. – 25. června 2015 se delegátka ČR, paní PhDr. Martina Pavlicová, CSc. zúčastnila **12. kongresu SIEF** (Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore) v Záhřebu. Téma kongresu: *Utopie, Skutečnost, Dědictví: Etnografie pro 21. století* bylo rozloženo do devíti panelů, z nichž se delegátka zúčastnila toho, jehož podtématem byly „Seznamy nemateriálního kulturního dědictví: nová utopie?“. Smyslem diskuse bylo srovnání způsobu výběru a zápisů prvků nemateriálního kulturního dědictví na krajské, národní a mezinárodní seznamy.

V říjnu 2015 proběhlo ve Štrasburku první **zasedání evropských asociací správců statků světového dědictví UNESCO**, kterého se zúčastnili zástupci Ministerstva kultury, Národního památkového ústavu a Magistrátu hlavního města Prahy. Zasedání si kladlo za cíl propojit evropská sdružení a správce evropských statků zapsaných na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a účastnilo se ho přes 20 států (99 účastníků). Přítomní se tak mohli seznámit s pracovními podmínkami a náplní evropských asociací.

VII. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Výdaje spojené s činností SČK jsou součástí rozpočtu MZV.

Členství v Komisi je čestné. Její členové za svou činnost nejsou odměňováni, ani nedostávají proplacené cestovné. Jejich případná účast na akcích UNESCO v zahraničí je hrazena z prostředků věcně příslušných resortů (organizací), které je na akce UNESCO vysílají. Komise je jen koordinátorem a zprostředkovatelem při výběru účastníků, na financování se však nepodílí. Komise v roce 2015 nezadávala žádné externí zakázky, ani nedisponuje samostatnými prostředky pro pohoštění. Telekomunikační náklady jsou součástí výdajů MZV. Žádné účelové prostředky nebyly Komisi v roce 2015 přiděleny.

Počet zaměstnanců podle platových tříd k 31. 12. 2015		Z toho na část. úvazek
Celkem	3	-
7-9	1 (dočasně neobsazeno)	-
10	0	-
12	1	-
14	1	-

Komise nedisponuje vlastním rozpočtem, aktivity směřující k plnění úkolů vyplývajících z našeho členství v UNESCO vycházejí ze závěrů 37. a 38. zasedání GK UNESCO.

VIII. Plán činnosti a rozpočet

V souladu se zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ústředních orgánů státní správy, v platném znění, jsou aktivity v rámci spolupráce s UNESCO financovány z rozpočtů věcně příslušných resortů. Výdaje na chod Sekretariátu Komise jsou součástí rozpočtu MZV. Plán činnosti Komise je dán plánem práce UNESCO a jeho řádným a schváleným programem na období 2014 - 2017 (*UNESCO, 37 C/5 Approved Programme and Budget 2014-2017*).

V rámci disponenty odboru OSN MZV se každoročně platí ze státního rozpočtu (rozpočtová kapitola MZV) tyto příspěvky:

- celkový mandatorní finanční příspěvek do UNESCO, který v roce 2015 činil 541.741 USD a 624.048 EUR;
- příspěvek do Fondu světového dědictví ve výši 12.603 USD z titulu Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví;
- příspěvek do Fondu nemateriálního kulturního dědictví ve výši 12.603 USD z titulu Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

V roce 2015 přispěla ČR prostřednictvím Ministerstva kultury ČR dobrovolným příspěvkem 100.000 CZK do Fondu pro kulturní rozmanitost UNESCO, který je určen na pomoc konkrétním projektům ze zemí s méně rozvinutou kulturní infrastrukturou. Rovněž prostřednictvím Ministerstva kultury byl poskytnut dobrovolný příspěvek 200.000 CZK do Fondu na ochranu kulturních statků v případě ozbrojeného konfliktu.